

7/111

1904E239

Candidate's Seat No : _____

M.P.A. 1 & II Examination

Paper 1 & 3

History of Dance (BN)

April-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

(All the questions carry 14marks) Answer Any 5

કોઈ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો દરેકના 14 માર્ક્સ છે.

Q. 1. Give a detailed descriptive note about Rupak with examples

રૂપક વિશે વિગતવાર વર્ણનાત્મક નોંધ આપો.

Q. 2. Write short notes on: a) Nautanki b) Tamasha c) Yakshagana

ટૂંકી નોંધ લખો: a) નૌટંકી b) તમાશા c) યક્ષગાન

Q. 3. Write in detail about the Bhakti Movement and its influence on dance.

ભક્તિ ચળવળ અને નૃત્ય પર તેના પ્રભાવ વિશે વિગતવાર લખો.

Q. 4. Write in detail about the Shaivism and Vaishnavism.

શૈવિસમ અને વૈષ્ણવીસમ ના ઇતિહાસ વિશે વિગતવાર લખો.

Q. 5. Give detailed notes on a) Usha Anirrudh b) Ulupi -Arjun

વિગતવાર નોંધ આપો a) ઉષા અનિરુદ્ધ b) ઉલુપી -અર્જુન

Q-6 Explain in about the study of Natyashastra and the chapters related to Dance.

નાટ્યશાસ્ત્રના અભ્યાસ અને નૃત્ય સંબંધિત પ્રકરણો વિશે સમજાવો.

Q-7 Give a detailed note on Uparupak and also Mrichhakatikam

ઉપરૂપક અને મૃચ્છકટિકમ પર વિગતવાર નોંધ આપો.

(P.T.O)

1904E239-2

M.P.A. I & II Examination
Paper-I & III DRAMA

Sub : Literature, Theatre History and Play Analysis
April-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧. વિજય તેન્ડુલકર દ્વારા લીખિત નાટક "ખામોશ અદાલત જારી હૈ"નું મુલ્યાંકન એક આધુનિક ભારતીય નાટક તરીકે કરો. ૧૪
૨. આઝાદી પૂર્વે અને આઝાદી પછીનાં સમયગાળામાં ચાલતી નાટ્ય પ્રવૃત્તિ, લખાયેલા નાટકો તથા નાટ્યકારો વિશે નિબંધ લખો. ૧૪
- અથવા
૨. ભાસ લીખિત નાટક "કર્ણભારમ"નું ટીકાત્મક મુલ્યાંકન કરો. ૧૪
૩. નાટક "સૂર્ય કી અંતિમ કિરણ સે, સૂર્ય કી પહેલી કિરણ તક"નું શીર્ષક, યોગ્ય છે કે નહીં, ચર્ચા કરો. ૧૪
- અથવા
૩. મધુરાય લીખિત નાટક "કોઈ પણ એક ફૂલનું નામ બોલો તો"ના પાત્રોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
૪. એપિક થીયેટરની વ્યાખ્યા આપી, બ્રેખ્ટ લીખિત કોઈપણ એક નાટકની ચર્ચા, એપીક થીયેટરના સંદર્ભે કરો. ૧૪
- અથવા
૪. ટૂંક નોંધ : (કોઈપણ બે) ૧૪
- (૧) નાટક "અડોલ્સ હાઉસ"નું પાત્ર નોંધ.
- (૨) કાર્યઅવસ્થા - અર્થપ્રકૃતિ
- (૩) દશ રૂપક
- (૪) એબસર્ડ નાટકના તત્વો
૫. લ્યુગી પીરાન્દેલોનું નાટક "સીક્સ કેરેક્ટર્સ ઇન સર્ચ ઓફ એન ઓથર"ની ચર્ચા પ્રયોગાત્મક નાટક તરીકે કરો. ૧૪
- અથવા
૫. આધુનિક ભારતીય નાટકના તત્વોની ચર્ચા, વિવિધ આધુનિક ભારતીય નાટકના ઉદાહરણ સાથે ચર્ચા કરો.

1904E239-3
ENGLISH VERSION

1. Evaluate the play “Khamosh Adalat Jari Hai” by Vijay Tendulkar, as a Modern Indian play. 14
2. Write an essay on dramatic activities, dramas and dramatists during the period of pre and post Independence of India. 14

OR

2. Critically evaluate the play “Karna Bharam” by Bhasa.
3. Discuss whether the title of the play “Surya ki Antim Kiran se, Surya ki Pehli Kiran tak” is appropriate or not. 14

OR

3. Discuss in details the characters of the play “Koi pan ek Phul nu nam bolo toh” By Madhu Rye.
4. Define Epic theatre and discuss any one play of Brecht with reference to Epic theatre. 14

OR

4. Write short notes on (Any two) 14
  - 1) Character of Nora from the play “A doll’s House’
  - 2) Karyavastha / Arth Prakruti
  - 3) Das Rupak
  - 4) Elements of Absurd drama
5. Discuss the play ‘Six Characters’ in search of an author by Luigi Pirandello as an experimental play. 14

OR

5. Discuss the elements of Modern Indian Drama with reference to various Modern Indian plays. 14

(P.T.O)

1904E239-4

Candidate's Seat No : _____

M.P.A. 1 & II Examination

Paper 1 & 3

History of Dance (Kathak)

April-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

Answer the following questions : (Each question carries equal marks)

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો: (દરેક પ્રશ્નમાં સમાન ગુણ છે)

Q.1) Write in detail about any two folk theatre art forms with reference to its presentation.

(1) Nautanki (2) Tamasha (Lavani) (3) Nritya Natika (4) Raas Mandali

પ્ર.૧) લોક નાટ્ય કલાના કોઈપણ બે સ્વરૂપો વિશે તેની રજૂઆતના સંદર્ભમાં વિગતવાર લખો.

(૧) નૌટંકી (૨) તમાશા (લાવણી) (૩) નૃત્ય નાટિકા (૪) રાસ મંડળી

Q.2) Write in detail the contribution of Devdasi's in the preservation and development of Indian Classical dance.

OR

Write a detail note on "Influence of Muslim culture in the development of Kathak classical dance form.

પ્ર.૨) ભારતીય શાસ્ત્રીય નૃત્યના સંરક્ષણ અને વિકાસમાં દેવદાસીઓનું યોગદાન વિગતવાર લખો.

અથવા

"કથક શાસ્ત્રીય નૃત્ય સ્વરૂપના વિકાસમાં મુસ્લિમ સંસ્કૃતિનો પ્રભાવ" વિષય પર વિગતવાર નોંધ લખો.

Q.3) Write a brief note on Rupak and Uprupak.

OR

"Tandava and Lasya are the two elements of Indian Classical dance". Justify the statement by mentioning the historical background of Tandava and Lasya.

પ્ર.૩) રૂપક અને ઉપરૂપક પર ટૂંકી નોંધ લખો.

અથવા

"તાંડવ અને લાસ્ય એ ભારતીય શાસ્ત્રીય નૃત્યના બે ઘટકો છે". તાંડવ અને લાસ્યની ઐતિહાસિક પૃષ્ઠભૂમિનો ઉલ્લેખ કરીને વિધાનને યોગ્ય ઠેરવો.

Q.4) Write in detail the symbolic significance of Natvar.

OR

Write in detail the symbolic significance of Natraj.

પ્ર.૪) નટવરનું પ્રતીકાત્મક મહત્વ વિગતવાર લખો.

અથવા

નટરાજનું પ્રતીકાત્મક મહત્વ વિગતવાર લખો.

Q.5) Write a detail note on any one : (any one)

(1) Importance of Taal and Layakari in Kathak dance form.

(2) New Experimentation (Creative Aspects) in the area of Indian Classical Dance.

પ્ર.૫) કોઈપણ એક પર વિગતવાર નોંધ લખો: (કોઈપણ એક)

(૧) કથક નૃત્ય સ્વરૂપમાં તાલ અને લયકારીનું મહત્વ.

(૨) ભારતીય શાસ્ત્રીય નૃત્યના ક્ષેત્રમાં નવા પ્રયોગો (સર્જનાત્મક પાસાઓ).

*****

(P.T.O)

1904E239-6

Candidate's Seat No : _____

M.P.A. 1 & II Examination

Paper 1 & 3

History of Music (HV/NP)

April-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

Q.1 Describe about any classical musician's Alapgaan in a music concert. 16

Or

Write the types of RaagSamayVibhajan according to AdhvaDarshakSwar.

સંગીત સમાયોલમાં કોઈ શાસ્ત્રીય સંગીતકારના આલાપગાનનું વર્ણન કરો.

અથવા

અધ્વદર્શક સ્વરને અનુલક્ષીને રાગ સમય વિભાજનના પ્રકારો વિષે લખો.

Q.2 What is Southern Classical Music? Describe with reference of Padam and Kirtanam. 14

Or

Explain impact of Hindustani Classical music on Indian Philosophy.

દક્ષિણી સંગીત પદ્ધતિ શું છે? પદમ અને કીર્તનમના સંદર્ભમાં સમજાવો.

અથવા

ભારતીય તત્વજ્ઞાન પર હિંદુસ્તાની શાસ્ત્રીય સંગીતની શી અસર પડે છે તે સમજાવો.

Q.3 How Chhandshastra and Hindustani Classical Music are interrelated? Explain. 10

છંદશાસ્ત્ર અને હિંદુસ્તાની શાસ્ત્રીય સંગીત કેવી રીતે એકબીજા સાથે સંબંધિત છે તે સમજાવો.

Q.4(A) Write on any one. 10

1. Bhatkhande That Paddhati and AshrayaRaag

2. Define ParmelPraveshakraag with examples

કોઈપણ એક પર લખો.

1. ભાતખંડે થાટ પદ્ધતિ અને આશ્રયરાગ

2. પરમેલ પ્રવેશક રાગને ઉદાહરણ સહિત વ્યાખ્યાયિત કરો.

Q.4(B) Write Life sketches and contribution of following Granthkaras and Musicians(Any One): **10**

Pt.Omkarnath Thakur, Pt. DinkarKaikini, Pt. Kumar Gandharva
નીચે આપેલા ગ્રંથકારો અને સંગીતકારોનું જીવન ચરિત્ર અને સાંગીતિક યોગદાન લખો
(કોઈપણ એક).
પં. ઓમકારનાથ ઠાકુર, પં. દિનકર કેકિણી , પં. કુમાર ગાંધર્વ

Q.5 Write short notes on any Two: **10**

1. SamvadBhav in Music
2. Tillana
3. Time theory of Ragas having KomalGa, Ni

કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો.

1. સંગીતમાં સંવાદ ભાવ
2. તિલ્લાના
3. કોમળ ગ, નિવાળા રાગનું સમય વિભાજન

*****